

Василь ІЛЬНИЦЬКИЙ,

доктор історичних наук, доцент кафедри нової та новітньої історії України
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Україна, Дрогобич) vilnickiy@gmail.com

ОСНОВНІ ФОРМИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ З РІЗНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ГРУПАМИ НАСЕЛЕННЯ У КАРПАТСЬКОМУ КРАЇ ОУН

У статті на основі невідомих і маловідомих архівних джерел розкриваються основні напрямки співпраці різних соціальних груп населення із українським визвольним рухом у Карпатському краї. Доведено, що ця співпраця мала різні форми до неї залучалися не лише представники цивільного українського населення, але й представники інших національностей, які працювали в державних органах, промислових підприємствах і сільськогосподарських об'єднаннях, навіть репресивно-каральних органах. Наведено найбільш типові приклади різних форм співпраці учасників українського визвольного руху із представниками різних соціальних груп населення у Карпатському краї ОУН.

Ключові слова: ОУН, Карпатський край, співпраця, соціальні групи.

Літ. 35.

VasyI ILNYTSKYI,

PhD hab (History), Assistant Professor of Modern History of Ukraine
of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(Ukraine, Drohobych) vilnickiy@gmail.com

BASIC FORMS OF CO-OPERATION OF THE UKRAINIAN LIBERATION MOVEMENT WITH VARIOUS SOCIAL GROUPS OF POPULATION IN THE CARPATHIAN TERRITORY OF THE OUN

In the article the basic directions of cooperation of various social groups of population with the Ukrainian liberation movement in Karpatskyi Krai (the Carpathian Territory) of the OUN is explicated on the basis of unknown and little-known archival sources. The fact, that the aforementioned cooperation took different forms, can be considered to be proved eventually: in it not only the representatives of the Ukrainian civil population, but also the representatives of other nationalities, who worked in the state structures, industrial enterprises and agricultural associations, and even in the repressive bodies, were involved. In the article the most typical examples of different forms of co-operation of the participants of the Ukrainian liberation movement with the representatives of various social groups of population in the Karpatskyi Krai of the OUN are shown.

Keywords: OUN, the Carpathian territory of the OUN, cooperation, social groups.

Ref. 35.

Василий ІЛЬНИЦЬКИЙ,

доктор исторических наук, доцент кафедры новой и новейшей истории Украины
Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко
(Украина, Дрогобыч) vilnickiy@gmail.com

ОСНОВНЫЕ ФОРМЫ СОТРУДНИЧЕСТВА УКРАИНСКОГО СВОБОДИТЕЛЬНОГО ДВИЖЕНИЯ С РАЗЛИЧНЫМИ СОЦИАЛЬНЫМИ ГРУППАМИ НАСЕЛЕНИЯ В КАРПАТСКОМ КРАЕ ОУН

В статье на основе неизвестных и малоизвестных архивных источников раскрываются основные направления сотрудничества различных социальных групп населения с украинским освободительным движением в Карпатском крае. Доказано, что это сотрудничество имело разные формы, к нему привлекались не только представители гражданского украинского населения, но и представители других национальностей, которые работали в государственных органах, промышленных предприятиях и сельскохозяйственных объединениях, даже репрессивно-карательных органах. Приведены наиболее типичные примеры различных форм сотрудни-

чества учасників українського визвольного руху з представителями різних соціальних груп населення в Карпатському краї ОУН.

Ключевые слова: ОУН, Карпатский край, сотрудничество, социальные группы.

Лит. 35.

Постановка проблеми. Усі опоненти українського визвольного руху, шельмуючи та обвинувачуючи рух загалом та окремих його представників, забувають, що основною метою діяльності було здобуття Української самостійної соборної держави. Не хочуть вони враховувати також і те, що діяльність підпільного руху без підтримки населення приречена. Саме тому у радянській та сучасній російській історіографії питання широкої участі місцевого та прибулого населення (а, відповідно, масштабні репресії проти них) у підтримці українських націоналістів замовчувалося.

Аналіз досліджень. У дослідженнях сучасних українських істориків більшою чи меншою мірою розглядається питання участі цивільного населення. Однак спеціальне дослідження присвячене участі, допомозі та підтримці місцевого і прибулого населення у Карпатському краї відсутнє. Частково питання співпраці населення із учасниками українського визвольного руху порушувалося в узагальнювальних працях Д. Веденєєва і Г. Биструхіна [2; 3], А. Кентія [29; 30], Ю. Киричука [31] та А. Русначенка [33]. Значно більше уваги проблемі допомоги населення українському визвольному руху приділяли Г. Стародубець та І. Патриляк [32; 34; 35].

Мета нашої роботи полягає у необхідності виокремити основні форми співпраці представників різних соціальних груп населення із українським визвольним рухом.

Виклад основного матеріалу. Вивчаючи документи спецслужб, кримінальні справи, можемо виділити основні форми співпраці з населенням націоналістів: збір розвідувальної інформації (про представників радянської адміністрації та репресивно-каральних органів, важливі стратегічні об'єкти, події, які відбувалися на певній території); надання фінансово-продовольчої допомоги, притулку; придбання для підпілля необхідних технічних, побутових, лікарських засобів тощо.

Про активну співпрацю радянського активу з націоналістами свідчить статистика із Дрогобицької області. Так, у 1946 р. заарештували і засудили за контрреволюційну діяльність 35 голів сільської ради (близько 5% загальної кількості голів сільрад), 20 секретарів сільських рад (3%) [27, 32; 14, 95; 15, 326]. УМДБ Станіславської обл. викрило цілу групу радянських управлінців, які працювали у районних центрах Коршів і Обертин Станіславської області та за завданням ОУН їх ввели у радянські органи для збору розвідувальної інформації, викривлення політики, забезпечення підпілля зброєю, бойовими припасами, медикаментами. Тільки у цих районних центрах за 1948 р. заарештували 22 активних оунівців: міліціонера Обертинського РВ МВС Володимира Зубрицького, міліціонера Коршівського РВ МВС, завідувача районної лікарні у м. Коршів Григорія Дячука, завідувача Обертинською районною заготівельною конторою тощо. Серед заарештованих оунівців, які працювали у сільських установах: 5 голів сільрад, 6 секретарів сільрад і 2 голови сільпо, вчитель і завідувач сільським клубом [19, 371–372].

Робилися спроби залучати на бік українського визвольного руху військових, східняків. Так, Дарія Гусяк свідчила, що восени 1945 р. В. Боричко-«Андрій» доручив їй провести бесіду з начальником одного із санаторіїв м. Трускавця підполковником медичної служби Булашевичем, в процесі якої з'ясувати його ставлення до підпільників і вмовити на зустріч. Спочатку Д. Гусяк говорила, що йому нічого не загрожує, оскільки якби хотіли його вбити, то могла би сама це зробити, показавши при цьому зброю. Після цього Булашевич погодився на зустріч із підпільниками. Д. Гусяк ввечері прийшла на квартиру та провела підполковника на зустріч із підпільниками, яка відбулася на околиці м. Трускавець Дрогобицької області у будинку лісника. У ході зустрічі Булашевич розмовляв із надрайонним провідником ОУН «Андрієм», референтом пропаганди «Уласом» і «Орестом». Крім них, у будинку знаходилися близько 15 рядових підпільників [16, 151, 157–159]. Загалом самі підпільники позитивно оцінювали зустріч із підполковником.

Безумовно, підтримці з боку працівників органів МВС, військових сприяла ретельно поставлена і продумана робота. 30 квітня 1946 р. куцувий провідник у Старосамбірському р-ні «Махно» зустрівся в одному селі із червоноармійцем (працював в охороні підсобного господарства у с. Ч.) та його мамою, яка приїхала, щоб відвідати сина. Спочатку червоноармієць дуже злякався, однак почавши

розмову із ним та матір'ю (прибула зі східних областей України), націоналісти довідалися про голод на сході, колгоспи та інші «переваги» радянської влади. Далі уже підпільники намагалися якомога ширше і яскравіше розповісти про мету і перспективи боротьби. Говорили про ставлення підпілля до червоноармійців, НКВС, партії та інших поневолених народів. Сам військовослужбовець, який хоча спочатку вагався, однак у ході бесіди розповів усе, що цікавило. Наприкінці повстанці передали жінці 300 крб. та пам'ятку про зустріч з українськими повстанцями у західних областях України. Вона із розчуленням прийняла гроші, благословила та висловила щирі побажання перемоги для повстанців у боротьбі за УССД, просила наступного дня прийти до них та розказати дещо з їхнього життя [22, 150, 112].

Своїх симпатиків націоналісти мали і серед працівників репресивно-каральних органів [7, 24–25; 6, 78–80; 13, 39–41]. Зокрема, у червні 1946 р. у Долинському РВ МВС у допомозі підпілля заплідрили декількох міліціонерів з місцевих мешканців, тому для їхнього виявлення використали спецгрупу відділу ББ. У ніч на 18 квітня 1946 р. у с. Мала Тур'я Долинського р-ну Станіславської області вийшла група і встановила зв'язок із дружиною міліціонера Юрія Івахіва Оленою та допитала її під виглядом СБ. Вона зізналася, що її чоловік, працюючи в міліції, підтримував зв'язок із станичним Іваном Катським, надавав розвідувальну інформацію та бойові набої. Наступного дня розіграли комбінацію: під приводом службової необхідності взяли провідником у с. Мала Тур'я Ю. Івахіва, куди нібито прямували ст. оперуповноважений УББ Мазутин і начальник штабу ВБ Гончаров. За класичною схемою дорогою організували засідку та інсценували напад на працівників райвідділу МВС із подальшим їх захопленням і допитом під виглядом СБ. Вночі спецгрупа обстріляла працівників РВ МВС, у ході бою Ю. Івашев кричав, що він свій, і називав псевдо «Босий». Уже з подальших показів Ю. Івашева довідалися про чотирьох членів ОУН, які працювали у Долинському РВ МВС: дільничного уповноваженого Штена, інспектора по дитячій безпритульності, міліціонерів Мазеркевича і Андросіва [6, 85–86].

У Дрогобицькій обл. навіть завели окрему справу на працівників міліції, які співпрацювали з підпіллям [19, 10–11, 26, 45, 49–51, 83]. Впродовж 1947 р. окрвідділ контррозвідки УМВС Дрогобицької обл. заарештував за різні види злочинів 37 міліціонерів (1 агент іноземної розвідки, 11 учасників і посібників підпілля, 7 дезертирів із органів, 16 інших осіб за грабежі, хабарництво) [19, 27].

24 січня 1948 р. в результаті реалізації агентурної справи «Зрадники» Трускавецьким МВ МВС були заарештовані міліціонери Андрій Макарчук (1924 р.н., ур. с. Озерці Рафайлівського р-ну Рівненської обл., в органах міліції з 1944 р.) та Дмитро Мосейко (1924 р.н., ур. і мешканець м. Трускавець, в органах міліції з жовтня 1946 р.), які працювали у Трускавецькому відділенні міліції. Взимку 1945 р. Андрія Макарчука затримали підпільники і завербували до співпраці. Зв'язок підтримували через бійця ВБ Володимира Петрущака (передав 30 автоматних патронів). Пізніше у нього відбулася зустріч з підпільником Р. Різнякам-«Макомацьким», під час якої він поставив Андрію Макарчуку завдання забезпечувати підпілля боєприпасами [19, 13–14]. Навесні 1946 р. Володимир Петрушак познайомив А. Макарчука з міліціонером Дмитром Мосейком. Після того у травні 1946 р. А. Макарчук і Д. Мосейко разом з В. Петрущакком зустрілися з підпільниками в саду громадянки Анни Крамар. Під час зустрічі А. Макарчук передав підпільникам шкіряну сумку для патронів, а Д. Мосейко 30 патронів до гвинтівки. У червні 1946 р. А. Макарчук і Д. Мосейко вдруге на тому ж місці зустрілися з підпільниками та отримали завдання зібрати свідчення про операції, які готувалися [1, 79–81].

Станіславський окружний провід ОУН впродовж вересня 1949 р. – вересня 1950 р. втягнув у підпілля 44 учасники, з яких 9 виявилися агентами МДБ. За цей час провід поніс втрати – ліквідовано, захоплено і з'явилося з повинною 104 підпільники. До речі, цей провід втягнув до роботи в ОУН жінку з м. Харкова, водія з Київської області і начальника пошти, через яких підпілля налагодило зв'язок зі східними областями України. Надвірнянським надрайонним проводом ОУН у 1949 р. із дивізії РА, яка дислокувалася в м. Надвірна Станіславської області, були втягнені в ОУН чотири солдати, уродженці Полтавської і Київської областей [9, 152].

Особливо важливе значення мало залучення до таємного співробітництва з підпіллям навесні 1945 р. начальника паспортного столу міліції Яблунівського р-ну Сергієнка (загинув навесні 1947 р.). Траплялося це у такий спосіб. Весною 1945 р. Сергієнко у справах приїхав у с. Ковалівка Яблунівського р-ну, на зворотньому шляху в смт Яблунів його захопила районна боївка СБ, проте уже через

декілька годин він був на волі і про це ніхто не довідався. Відтак, підпілля було забезпечене паспортами і різними документами, з якими можна було безпечно з'явитися навіть у містах [9, 474–475].

Ще більш показовим фактом стало виявлення у Яблунівському РВ МДБ легальної оунівської сітки з працівників міліції, створеної 1946 р. Очолював цю групу Іван Копчук, який з 1945 р. працював міліціонером, а в 1946 р. встановив зв'язок з підпіллям, керував легальною сіткою, постачав підпільників бойовими припасами, передав до 500 автоматних патронів і один ріжок від автомата. До складу групи входили: Іван Яковенчук, дільничний уповноважений с. Нижній Березів Яблунівського р-ну, молодший лейтенант міліції, який до органів міліції прийшов у 1946 р., а зв'язок з підпіллям встановив у 1948 р., постачав бойові припаси, передавав розвідувальні дані про РВ МДБ і РВ МДБ; Петро Боєчко, дільничний уповноважений с. Середній Березів Яблунівського р-ну, одразу з приходом в органи міліції у 1945 р. встановив зв'язок з підпіллям, постачав бойові припаси та інформацію розвідувального характеру; Петро Кифор, в органах міліції працював із 1945 р., рядовий міліціонер, встановив зв'язок з оунівським підпіллям з 1947 р., передав підпільникам один автомат і до 1 000 набоїв, а також розвідувальну інформацію. До слова, всіх членів легальної сітки ОУН виявили та заарештували лише у травні 1951 р. [10, 222]. Після цього вище керівництво спецорганів змушене було констатувати, що начальник райвідділу міліції лейтенант міліції Гудков організувати роботу міліції не здатен. Особовий склад Яблунівського РВ міліції у боротьбу зі збройним підпіллям не включався. Із чотирьох заарештованих міліціонерів один з-під варти втік і перейшов на нелегальне становище [10, 236–237; 11, 215].

Пропаганда націоналістів була дієюю і в структурах репресивно-каральних органів, що особливо турбувало владу. Констатовано наявність в органах міліції осіб, які співпрацювали із націоналістами. Начальник УМВС Дрогобицької області О. Сабуров звітував 28 травня 1948 р., що тільки за 1947 р. з політичних мотивів звільнено 136 осіб, а за посадові злочини, порушення радянської законності й морально-побутовий розклад – 111. Із загальної кількості за матеріалами відділення контррозвідки звільнено 32 особи (20 тих, які служили в гітлерівських каральних органах і мали зв'язки із українськими націоналістами; 12 за порушення радянської законності і службово-посадові злочини). За вказаний період відділення контррозвідки заарештувало і притягнуло до кримінальної відповідальності 31 особу (з них: 11 осіб – за контрреволюційні злочини; 12 – за порушення радянської законності і посадові злочини; вісім – за дезертирство) [24, 97]. У 1948 р. за активну посібницьку діяльність українським націоналістам звільнено три особи [24, 98].

Вдалося виявити парадокси і курйози у роботі репресивно-каральної системи. Начальник УМВС Дрогобицької обл. Олександр Сабуров писав, що у зв'язку з тим, що в органах міліції у 1949 р. було значне недоукомплектування особового складу, звільнення відбувалися у виняткових випадках (хабарництво, пияцтво, вимагання, співпраця з підпіллям тощо). Так, чекісти, довідавшись у жовтні 1950 р., що дільничний уповноважений Дублянського райвідділу Петро Куцан підтримував зв'язок з підпіллям, якихось заходів для його звільнення не вживали, тому на середину 1952 р. він продовжував працювати. Співпраця дільничних уповноважених з націоналістами відбувалася впродовж усього періоду боротьби [25, 5, 8; 26, 49–49зв.].

У 1950 р. дільничний уповноважений с. Верхнє Гусине Боринського р-ну Іван Куштинєць підтримував зв'язок із націоналістами, постачав їм набої, інформував про чисельність ГОГП, надавав особисті дані про працівників райвідділу МДБ [23, 133].

Активно співпрацював із підпільниками сільський актив: голови сільських рад, їхні заступники і секретарі сільрад. Про активну співпрацю радянського активу з націоналістами свідчить статистика. Так, у Дрогобицькій області 1946 р. заарештували і засудили за контрреволюційну діяльність 35 голів сільських рад (близько 5 % їх загальної кількості), 20 секретарів сільських рад (3%) [27, 32; 14, 95; 15, 326]; у 1947 р. із 35 голів сільрад засуджено чотирьох як учасників ОУН, 18 пособників, сімох колишніх старост, трьох міліціонерів [27, 33]. Натомість у Станіславській області в 1947 р. заарештували 42 голів сільських рад (з них: два інформатори СБ, чотири члени ОУН, 36 пособників), вісім заступників голів сільрад, 11 секретарів сільрад (два станичні ОУН, три члени ОУН, шість пособників) [6, 323]. Для прикладу, УМДБ Станіславської обл. викрило цілу групу радянських працівників, які працювали у районних центрах с. Коршів і смт Обертин Станіславської обл. За завданням ОУН їх ввели до радянських органів для збору розвідувальної інформації, викривлення політики, забез-

печення підпілля зброєю, бойовими припасами, медикаментами. Тільки у цих районних центрах за 1948 р. заарештували 22 активних оунівців: міліціонера Обертинського РВ МВС Володимира Зубрицького, міліціонера Коршівського РВ МВС, завідувача районної лікарні у с. Коршів Григорія Дячука, завідувача Обертинської районної заготівельної контори тощо. Серед заарештованих оунівців, які працювали у сільських установах, було п'ять голів, шість секретарів сільрад і два голови сільпо, вчитель і завідувач сільського клубу [19, 371–372].

За завданням ОУН особи, які симпатизували націоналістичному руху, влаштовувалися до різних установ, організацій тощо [4, 108–109]. Наявність широко розгалуженої агентурно-інформативної мережі давало змогу оперативно довідуватися про плановані заходи органів радянської влади, отримувати різні документи, кореспонденцію тощо. У Дрогобицькій області була викрита й ліквідована група учасників ОУН, які влаштовувалися на роботу у контору зв'язку (заарештовано 14 осіб) [20, 302]. Зокрема, у вбитого в 1947 р. провідника Дрогобицького надрайонного проводу ОУН Петра Петриги-«Щербака» чекісти вилучили кілька документів із великою кількістю витягів і частин поштової кореспонденції громадян, які проживали у різних областях СРСР. Ці факти свідчили, що на окремих пунктах поштова кореспонденція піддавалася контролю з боку агентури ОУН. Із вилучених виписок із частин поштової кореспонденції у «Щербака» впливало, що оунівці вивчали листування осіб, які прибули на роботу до західних областей України зі східних, а також місцевого населення із засудженими і виселеними у віддалені райони СРСР підпільниками та їхніми пособниками. Виписки з листів кількох засуджених із Сибіру були сповнені оптимізму, переживаннями за рідну землю і бажанням повернутися на Батьківщину: «Щоб Бог допоміг перебути це лихо та й повернутися у рідну, улюблену Україну [...] Хай громлять наші любі пісні і летять далеко, на нашу любу Україну, а нам разом серця краються, але це скінчиться, прийде час, що заживемо на своїй рідній землі» [22, 97]. У зв'язку з цим міністр держбезпеки УРСР Сергій Савченко у січні 1948 р. наказав розшукати оунівців, які проникли у поштові органи.

У незначній кількості націоналісти мали своїх членів у комсомолі. Водночас самі підпільники визнавали: «Перебування члена оунівської організації в рядах комсомолу значно полегшує конспірацію, і чим «активнішим» буде цей комсомолец, тим ліпше» [17, 289]. Після проникнення у ряди комсомолу вони продовжували вести активну націоналістичну роботу і здійснювали диверсійні й терористичні акти. 12 липня 1947 р. в 16.00 у м. Сколе двома пострілами з пістолета вбили начальника Сколівського РВ МВС майора Белоусова. Атенатник намагався втекти, однак був вбитий при перестрілці. Загиблим виявився Василь Шимків (1928 р.н., ур. с. Кам'янка Сколівського р-ну), який мав псевдонім «Запорожець» та у 1945 – березень 1946 рр. перебував у кущі «Гонти», відтак легалізувався, проживав у с. Кам'янка, а з весни почав працювати на кам'яному кар'єрі в м. Сколе [15, 32; 18, 168].

24 червня 1947 р. о 21.00 в селі Березняк Свалявського округу Закарпатської обл. з'явилася оунівська група кількістю 11 осіб, озброєних 3 ручними кулеметами, автоматами і гвинтівками. На околиці села затримали оперуповноваженого Свалявського окрвідділу МВС Фагараша і працівника тюрми № 1 м. Ужгород Дудку, яких із зв'язаними руками привели до магазину сільпо і в їх присутності провели з населенням антирадянський мітинг. Після цього підпільники відвели затриманих у будинок місцевої мешканки А. П. Федикович і провели допит, у ході якого встановили керівний склад радянських партійних організацій Свалявського округу. Після цього із затриманими провели бесіду, забрали у них особисті речі, попередили, щоб залишили роботу в органах МВС і відпустили [8, 87–88].

Попри все, місцеве населення продовжувало переходити у підпілля. Так, за офіційними даними оперативного обліку відділу 2-Н УМДБ Станіславської обл., у 1950 р. перейшли на нелегальне становище і влилися в діюче підпілля 162 особи.

Крім цього, виявлено 11 підпільників, які прийшли у 1950 р. на територію Станіславської області зі сусідніх областей. Із числа тих, які перейшли на нелегальне становище в 1950 р., у різний час ліквідовано 111 підпільників [10, 183].

Упродовж 1951–1952 рр. у західних областях України в підпілля перейшли 123 особи (у тому числі в 1951 р. 121 особа і в 1952 р. – дві). Із цього числа органами ліквідовано 115 осіб. У Станіславській обл. у підпілля пішли 58 осіб (1951 р. – 57, 1952 р. – одна), вбито 55; Дрогобицькій – вісім (1951 – вісім, 1952 р. – нуль), вбито сім; Закарпатській – п'ять (1951 р. – п'ять, 1952 р. – нуль), вбито п'ять; Чернівецькій – три (1951 р. – три, 1952 р. – нуль), вбито три [12, 2].

Висновки. Отже, вдало продумана та ретельно реалізована пропагандивна діяльність українських націоналістів дозволяла залучати до боротьби за Українську самостійну соборну державу широкі верстви населення. Соціальними об'єктами оунівської пропаганди у Карпатському краї стали: молодь, учителі, інтелігенція, селяни, червоноармійці, особи, що працювали або співпрацювали з радянськими спецслужбами, а також представники національних меншин. Саме різностороння участь не лише мешканців західноукраїнських областей, але й прибулих кадрів дозволила впродовж десяти років вести безкомпромісну боротьбу проти усіх окупантів на теренах Карпатського краю стала продовженням визвольних змагань 1917–1920 рр., а відтак і підґрунтям дисидентського руху, який продовжив державницькі змагання українців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Архів управління Служби безпеки України у Львівській області. – Спр. П-2328-Д. – 215 арк.
2. Веденєєв Д. «Повстанська розвідка діє точно й відважно...». Документальна спадщина підрозділів спеціального призначення Організації українських націоналістів та Української повстанської армії. 1940 – 1950-ті роки : Монографія / Дмитро Веденєєв, Геннадій Биструхін. – Київ : К.І.С., 2006. – 568 с.
3. Веденєєв Д. Двобій без компромісів. Протиборство спецпідрозділів ОУН та радянських сил спецоперацій. 1945 – 1980-ті роки : Монографія / Дмитро Веденєєв, Геннадій Биструхін. – Київ : К.І.С., 2007. – 568 с.
4. Галузевий державний архів Служби безпеки України (далі – ГДА СБУ). – Ф. 2-Н. – Оп. 55 (1953). – Спр. 5. – Т. 4. – 448 арк.
5. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 56 (1953). – Спр. 6. – Т. 1. – 244 арк.
6. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 57 (1953). – Спр. 1. – Т. 4. – 482 арк.
7. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 89 (1959). – Спр. 107. – 62 арк.
8. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 90 (1951). – Спр. 33. – 161 арк.
9. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 93 (1953). – Спр. 3. – 179 арк.
10. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 98 (1954). – Спр. 1. – Т. 1. – 324 арк.
11. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 98 (1954). – Спр. 1. – Т. 4. – 253 арк.
12. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 99 (1954). – Спр. 8. – Т. 6. – 135 арк.
13. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 109 (1954). – Спр. 1. – Т. 2. – 281 арк.
14. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 31 (1960). – Спр. 13. – 526 арк.
15. ГДА СБУ. – Ф. 2-Н. – Оп. 32 (1960). – Спр. 8. – 391 арк.
16. ГДА СБУ. – Ф. 6. – Спр. 71180фп. – Т. 2. – 319 арк.
17. ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 26. – 420 арк.
18. ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 49. – 386 арк.
19. ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 72. – 396 арк.
20. ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 372. – Т. 90. – 306 арк.
21. ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 398. – Т. 4. – 200 арк.
22. ГДА СБУ. – Ф. 13. – Спр. 398. – Т. 18. – 344 арк.
23. ГДА СБУ. – Ф. 16. – Спр. 843. – 287 арк.
24. ГДА СБУ. – Ф. 71. – Оп. 6. – Спр. 172. – 226 арк.
25. ГДА СБУ. – Ф. 71. – Оп. 6. – Спр. 194. – 253 арк.
26. ГДА СБУ. – Ф. 71. – Оп. 6. – Спр. 295. – 289 арк.
27. ДАЛО. – Ф. П-5001. – Оп. 8. – Спр. 261. – 58 арк.
28. Ільницький В. До питання функціонування відділів УПА на Чернівеччині (1944 – 1945) / В. Ільницький // Східноєвропейський історичний вісник / [головний редактор В. Ільницький]. – Дрогобич: Посвіт, 2016. – Вип. 1. – С. 60–68.
29. Кентій А. Нарис боротьби ОУН–УПА в Україні (1946 – 1956 рр.) / Анатолій Кентій. – Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. – 111 с.
30. Кентій А. Українська повстанська армія в 1944 – 1945 рр. / Анатолій Кентій. – Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. – 220 с.
31. Киричук Ю. Український національний рух 40 – 50-х років ХХ століття : ідеологія та практика / Юрій Киричук. – Львів : Добра справа, 2003. – 464 с.
32. Патриляк І. «Встань і борись! Слухай і вір...» : українське націоналістичне підпілля та повстанський рух (1939 – 1960 рр.) : монографія Іван Патриляк. – Львів : Часопис, 2012. – 592 с.
33. Русначенко А. Народ збурений : Національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940 – 50-х роках / Анатолій Русначенко. – Київ : Університетське видавництво «Пульсари», 2002. – 519 с.

34. Стародубець Г. Прояви сексотництва у повстанському запіллі в 1944 – 1945 рр. / Г. Стародубець // Мандрівець. – 2006. – Вип. 1(60). – С. 19–22.

35. Стародубець Г. Українське повстанське запілля (друга пол. 1943 – поч. 1946 років) / Галина Стародубець. – Монографія. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. – 527 с.

REFERENCES

1. Arkhiv upravlinnia Sluzhby bezpeky Ukrainy u Lvivskii oblasti. – Spr. P-2328-D. – 215 ark.
2. Viedienieiev D. «Povstanska rozvidka die tochno y vidvazhno...». Dokumentalna spadshchyna pidrozdiliv spetsialnoho pryznachennia Orhanizatsii ukrainskykh natsionalistiv ta Ukrainkoi povstanskoi armii. 1940 – 1950-ti roky : Monohrafiia / Dmytro Viedienieiev, Hennadii Bystrukhin. – Kyev : K.I.S., 2006. – 568 s.
3. Viedienieiev D. Dvobii bez kompromisiv. Protyborstvo spetspidrozdiliv OUN ta radianskykh syl spetsoperatsii. 1945 – 1980-ti roky : Monohrafiia / Dmytro Viedienieiev, Hennadii Bystrukhin. – Kyev : K.I.S., 2007. – 568 s.
4. Haluzevyi derzhavnyi arkhiv Sluzhby bezpeky Ukrainy (dali – HDA SBU). – F. 2-N. – Op. 55 (1953). – Spr. 5. – T. 4. – 448 ark.
5. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 56 (1953). – Spr. 6. – T. 1. – 244 ark.
6. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 57 (1953). – Spr. 1. – T. 4. – 482 ark.
7. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 89 (1959). – Spr. 107. – 62 ark.
8. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 90 (1951). – Spr. 33. – 161 ark.
9. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 93 (1953). – Spr. 3. – 179 ark.
10. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 98 (1954). – Spr. 1. – T. 1. – 324 ark.
11. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 98 (1954). – Spr. 1. – T. 4. – 253 ark.
12. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 99 (1954). – Spr. 8. – T. 6. – 135 ark.
13. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 109 (1954). – Spr. 1. – T. 2. – 281 ark.
14. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 31 (1960). – Spr. 13. – 526 ark.
15. HDA SBU. – F. 2-N. – Op. 32 (1960). – Spr. 8. – 391 ark.
16. HDA SBU. – F. 6. – Spr. 71180fp. – T. 2. – 319 ark.
17. HDA SBU. – F. 13. – Spr. 372. – T. 26. – 420 ark.
18. HDA SBU. – F. 13. – Spr. 372. – T. 49. – 386 ark.
19. HDA SBU. – F. 13. – Spr. 372. – T. 72. – 396 ark.
20. HDA SBU. – F. 13. – Spr. 372. – T. 90. – 306 ark.
21. HDA SBU. – F. 13. – Spr. 398. – T. 4. – 200 ark.
22. HDA SBU. – F. 13. – Spr. 398. – T. 18. – 344 ark.
23. HDA SBU. – F. 16. – Spr. 843. – 287 ark.
24. HDA SBU. – F. 71. – Op. 6. – Spr. 172. – 226 ark.
25. HDA SBU. – F. 71. – Op. 6. – Spr. 194. – 253 ark.
26. HDA SBU. – F. 71. – Op. 6. – Spr. 295. – 289 ark.
27. DALO. – F. P-5001. – Op. 8. – Spr. 261. – 58 ark.
28. Ilnytskyi V. Do pytannia funktsionuvannia viddiliv UPA na Chernivechchyni (1944 – 1945) / V. Ilnytskyi // Skhidnoievropeyskyi istorychnyi visnyk / [holovnyi redaktor V. Ilnytskyi]. – Drohobych : Posvit, 2016. – Vyp. 1. – S. 60–68.
29. Kentii A. Narys borotby OUN–UPA v Ukraini (1946 – 1956 rr.) / Anatolii Kentii. – Kyiv : Instytut istorii Ukrainy NAN Ukrainy, 1999. – 111 s.
30. Kentii A. Ukrainska povstanska armiiia v 1944 – 1945 rr. / Anatolii Kentii. – Kyiv : Instytut istorii Ukrainy NAN Ukrainy, 1999. – 220 s.
31. Kyrychuk Yu. Ukrainskyi natsionalnyi rukh 40 – 50-kh rokiv XX stolittia : ideolohiia ta praktyka / Yurii Kyrychuk. – Lviv : Dobra sprava, 2003. – 464 s.
32. Patryliak I. «Vstan i borys! Slukhai i vir...» : ukrainske natsionalistychno pidpillia ta povstanskyi rukh (1939 – 1960 rr.) : monohrafiia Ivan Patryliak. – Lviv : Chasopys, 2012. – 592 s.
33. Rusnachenko A. Narod zburenyi : Natsionalno-vyzvolnyi rukh v Ukraini y natsionalni rukhy oporu v Bilorusii, Lytvi, Latvii, Estonii u 1940 – 50-kh rokakh / Anatolii Rusnachenko. – Kyiv : Universytetske vydavnytstvo «Pulsary», 2002. – 519 s.
34. Starodubets H. Proiavy seksotnytstva u povstanskomu zapilli v 1944 – 1945 rr. / H. Starodubets // Mандрівець. – 2006. – Вип. 1(60). – С. 19–22.
35. Starodubets H. Українське повстанське запілля (друга пол. 1943 – поч. 1946 років) / Галина Стародубець. – Монографія. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. – 527 с.

Статтю подано до редакції 15.11.2016 р.